

Usmernenia

Usmernenia 8/2022 k určení vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa

Verzia 2.0

Prijaté 28. marca 2023

Postupnosť verzií

Verzia 1.0	10. októbra 2022	Prijatie usmernení (aktualizovaná verzia predchádzajúcich usmernení WP244 rev.01 prijatých pracovnou skupinou zriadenou podľa článku 29 a schválených Európskym výborom pre ochranu údajov 25. mája 2018) na účely cielej verejnej konzultácie.
Verzia 2.0	28. marca 2023	Prijatie usmernení po verejnej konzultácii

Obsah

0	Predslov	4
1	Určenie vedúceho dozorného orgánu: kľúčové pojmy	5
1.1	„Cezhraničné spracúvanie osobných údajov“	5
1.1.1	„Podstatne ovplyvniť“	5
1.2	Vedúci dozorný orgán	6
1.3	Hlavná prevádzkareň	7
2	Kroky na určenie vedúceho dozorného orgánu	7
2.1	Určenie „hlavnej prevádzkarne“ prevádzkovateľov.....	7
2.1.1	Kritériá na určenie hlavnej prevádzkarne prevádzkovateľa v prípadoch, keď hlavná prevádzkareň nie je miestom jeho centrálnej správy v EHP.....	8
2.1.2	Skupiny podnikov	9
2.1.3	Spoloční prevádzkovatelia	9
2.2	Hraničné prípady.....	10
2.3	Sprostredkovateľ.....	11
3	Ďalšie relevantné otázky	12
3.1	Úloha „dotknutého dozorného orgánu“	12
3.2	Miestne spracúvanie.....	13
3.3	Spoločnosti, ktoré nie sú usadené v EHP	13
	PRÍLOHA – Otázky na usmernenie určenia vedúceho dozorného orgánu	14
1	Vykonáva prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ cezhraničné spracúvanie osobných údajov? 14	
2	Ako určiť „vedúci dozorný orgán“?	14
3	Existujú nejaké „dotknuté dozorné orgány“?	15

Európsky výbor pre ochranu údajov

so zreteľom na článok 70 ods. 1 písm. e) a l) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (ďalej len „všeobecné nariadenie o ochrane údajov“),

so zreteľom na Dohodu o EHP, a najmä na prílohu XI a protokol 37 k tejto dohode, ktoré boli zmenené rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 154/2018 zo 6. júla 2018¹,

so zreteľom na články 12 a 22 svojho rokovacieho poriadku,

so zreteľom na usmernenia pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, WP244 rev.01,

so zreteľom na usmernenia EDPB 07/2020 k pojmom prevádzkovateľ a sprostredkovateľ podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov,

PRIJAL TIETO USMERNENIA

0 PREDISLOV

1. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 prijala 5. apríla 2017 usmernenia k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa (WP244 rev.01)², ktoré schválil Európsky výbor pre ochranu údajov (ďalej len „EDPB“) na svojom prvom plenárnom zasadnutí³. Tento dokument je mierne upravenou verziou uvedených usmernení. Každý odkaz na usmernenia pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa (WP244 rev.01) by sa mal odteraz vykladať ako odkaz na tieto usmernenia EDPB.
2. EDPB skonštatoval, že sú potrebné ďalšie objasnenia, najmä pokiaľ ide o pojem hlavná prevádzkareň v kontexte spoločného prevádzkovateľstva a so zreteľom na usmernenia EDPB 07/2020 k pojmom prevádzkovateľ a sprostredkovateľ podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov⁴.
3. Bod týkajúci sa tejto otázky boli zrevidovaný a aktualizovaný, zatiaľ čo zvyšok dokumentu zostal až na redakčné zmeny nezmenený. Revízia sa konkrétne týka oddielu 2.1.3 o spoločných prevádzkovateľoch.

¹ Odkazy na „členské štáty“ v tomto dokumente by sa mali chápať ako odkazy na „členské štáty EHP“.

² K dispozícii na: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=611235.

³ Pozri: https://edpb.europa.eu/news/news/2018/endorsement-gdpr-wp29-guidelines-edpb_en.

⁴ Pozri Usmernenia 07/2020 k pojmom prevádzkovateľ a sprostredkovateľ podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, verzia 2.0 prijatá 7. júla 2021, body 161, 162 a 166, k dispozícii na adrese: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-072020-concepts-controller-and-processor-gdpr_sk

1 URČENIE VEDÚCEHO DOZORNÉHO ORGÁNU: KLÍČOVÉ POJMY

1.1 „Cezhraničné spracúvanie osobných údajov“

4. Vedúci dozorný orgán sa určuje iba vtedy, keď prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ vykonávajú cezhraničné spracúvanie osobných údajov. V článku 4 bode 23 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa „cezhraničné spracúvanie“ vymedzuje buď ako:
 - spracúvanie osobných údajov, ktoré sa uskutočňuje v Únii v kontexte činností prevádzkarní prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa vo viac ako jednom členskom štáte, pričom prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ sú usadení vo viac ako jednom členskom štáte; alebo
 - spracúvanie osobných údajov, ktoré sa uskutočňuje v Únii v kontexte činností jedinej prevádzkarne prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v Únii, ale ktoré podstatne ovplyvňuje alebo pravdepodobne podstatne ovplyvní dotknuté osoby vo viac ako jednom členskom štáte.
5. To znamená, že keď má organizácia prevádzkarne napríklad vo Francúzsku a v Rumunsku, pričom v kontexte ich činností sa uskutočňuje spracúvanie osobných údajov, tak to bude predstavovať cezhraničné spracúvanie.
6. Organizácia môže alternatívne vykonávať spracovateľskú činnosť iba v rámci svojej prevádzkarne vo Francúzsku. Ak však táto činnosť podstatne ovplyvňuje (alebo pravdepodobne podstatne ovplyvní) dotknuté osoby vo Francúzsku a v Rumunsku, takaj v tomto prípade pôjde o cezhraničné spracúvanie.

1.1.1 „Podstatne ovplyvniť“

7. Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa nevymedzuje ani pojem „podstatne“, ani pojem „ovplyvniť“. Účelom tejto formulácie je zabezpečiť, aby sa vymedzenie pojmu „cezhraničné spracúvanie“ nevzťahovalo na všetky spracovateľské činnosti, ktoré sa uskutočňujú v rámci jedinej prevádzkarne a majú ľubovoľný účinok.
8. Najrelevantnejší bežný význam anglického slova „podstatný“ (*substantial*) je: „v rozsiahlom alebo značnom množstve alebo veľkosti; veľký, pomerne veľký“ (*of ample or considerable amount or size; sizeable, fairly large*) alebo „majúci solídnu cenu alebo hodnotu, skutočne dôležitý; solídny; závažný, dôležitý“ (*having solid worth or value, of real significance; solid; weighty, important*)⁵.
9. Najrelevantnejší význam slovesa „ovplyvniť“ (*affect*) je „zapôsobiť“ (*influence*) alebo „zanechať vplyv“ (*to make a material impression on*). Súvisiace podstatné meno „účinnosť“ (*effect*) okrem iného znamená „výsledok“ (*a result*) alebo „následok“ (*a consequence*)⁶. Z toho vyplýva, že na to, aby spracúvanie údajov mohlo niekoho ovplyvniť, musí mať na túto osobu určitú formu účinku. Spracúvanie, ktoré nemá podstatný účinok na jednotlivcov, nepatrí do druhej časti vymedzenia pojmu „cezhraničné spracúvanie“. Patrí však do prvej časti vymedzenia tohto pojmu, ak sa spracúvanie osobných údajov uskutočňuje v Únii v kontexte činností prevádzkarní prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa vo viac ako jednom členskom štáte, pričom prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ sú usadení vo viac ako jednom členskom štáte.
10. Spracúvanie možno zahrnúť do druhej časti vymedzenia daného pojmu aj vtedy, keď existuje pravdepodobnosť podstatného účinku a nielen skutočný podstatný účinok. Upozorňujeme, že výraz „pravdepodobne“ neznamená, že existuje veľmi malá možnosť podstatného účinku. Podstatný účinok musí byť viac pravdepodobný než nepravdepodobný. Na druhej strane to takisto znamená, že

⁵ Oxford English Dictionary.

⁶ Oxford English Dictionary.

jednotlivci nemusia byť skutočne ovplyvnení: na to, aby sa na spracúvanie začalo vzťahovať vymedzenie pojmu „cezhraničné spracúvanie“, stačí pravdepodobnosť podstatného účinku.

11. Skutočnosť, že spracovateľská operácia sa môže týkať osobných údajov viacerých (dokonca veľkého počtu) jednotlivcov vo viacerých členských štátoch, nevyhnutne neznamená, že spracúvanie má alebo pravdepodobne bude mať podstatný účinok. Spracúvanie, ktoré nemá podstatný účinok, nepredstavuje cezhraničné spracúvanie na účely druhej časti vymedzenia daného pojmu, a to bez ohľadu na to, koľko jednotlivcov ovplyvní.
12. Dozorné orgány budú k výkladu výrazu „podstatne ovplyvniť“ pristupovať od prípadu k prípadu. Zohľadníme kontext spracúvania, typ údajov, účel spracúvania a faktory, ako je napríklad to, či spracúvanie:
 - spôsobuje alebo pravdepodobne spôsobí škodu, stratu alebo ťažkosti jednotlivcom,
 - má alebo pravdepodobne bude mať skutočný účinok z hľadiska obmedzenia práv alebo upretia určitej možnosti,
 - ovplyvňuje alebo pravdepodobne ovplyvní zdravie, prospech alebo duševný pokoj jednotlivcov,
 - ovplyvňuje alebo pravdepodobne ovplyvní finančné alebo ekonomické postavenie alebo situáciu jednotlivcov,
 - vystavuje jednotlivcov diskriminácii alebo nerovnému zaobchádzaniu,
 - zahŕňa analýzu osobitných kategórií osobných údajov alebo iných do súkromia zasahujúcich údajov, najmä osobných údajov detí,
 - spôsobuje alebo pravdepodobne spôsobí významnú zmenu správania jednotlivcov,
 - má nepravdepodobné, nepredvídané alebo nežiaduce následky pre jednotlivcov,
 - spôsobuje nepríjemnosti alebo má iné negatívne účinky vrátane poškodenia dobrého mena alebo
 - zahŕňa spracúvanie širokého okruhu osobných údajov.
13. Podmienkou „podstatného účinku“ sa má v konečnom dôsledku zabezpečiť, aby dozorné orgány museli formálne spolupracovať prostredníctvom mechanizmu konzistentnosti podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov iba vtedy, *„keď má dozorný orgán v úmysle prijať opatrenie, ktoré má zakladať právne účinky v súvislosti so spracovateľskými operáciami, ktoré podstatne ovplyvňujú značný počet dotknutých osôb vo viacerých členských štátoch“*⁷.

1.2 Vedúci dozorný orgán

14. Jednoducho povedané, „vedúci dozorný orgán“ je orgán s hlavnou zodpovednosťou vo vzťahu k cezhraničnej spracovateľskej činnosti, napríklad v prípade, keď dotknutá osoba podá sťažnosť v súvislosti so spracúvaním jej osobných údajov.
15. Vedúci dozorný orgán bude koordinovať každé vyšetrowanie, do ktorého budú zapojené ďalšie „dotknuté“ dozorné orgány.
16. Určenie vedúceho dozorného orgánu závisí od stanovenia miesta „hlavnej prevádzkarne“ alebo „jedinej prevádzkarne“ prevádzkovateľa v EÚ. V článku 56 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa uvádza, že:

⁷ Pozri odôvodnenie 135 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

- dozorný orgán hlavnej prevádzkarne alebo jedinej prevádzkarne prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa je príslušný konať ako vedúci dozorný orgán pre cezhraničné spracúvanie vykonávané zo strany tohto prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v súlade s postupom [spolupráce] stanoveným v článku 60.

1.3 Hlavná prevádzkareň

17. V článku 4 bode 16 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa uvádza, že „hlavná prevádzkareň“ je:
- *pokiaľ ide o prevádzkovateľa s prevádzkarňami vo viac než jednom členskom štáte, miesto jeho **centrálnej správy** v Únii s výnimkou prípadu, keď sa **rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch** spracúvania osobných údajov prijímajú v inej prevádzkarni prevádzkovateľa v Únii a táto iná prevádzka má **právomoc presadiť vykonanie takýchto rozhodnutí**, pričom v takom prípade sa za hlavnú prevádzkareň považuje prevádzkareň, ktorá takéto rozhodnutia prijala;*
 - *pokiaľ ide o sprostredkovateľa s prevádzkarňami vo viac než jednom členskom štáte, miesto jeho **centrálnej správy** v Únii, alebo ak sprostredkovateľ nemá centrálnu správu v Únii, prevádzkareň sprostredkovateľa v Únii, v ktorej sa v kontexte činností prevádzkarne sprostredkovateľa uskutočňujú **hlavné spracovateľské činnosti**, a to v rozsahu, v akom sa na sprostredkovateľa vzťahujú osobitné povinnosti podľa tohto nariadenia;*

2 KROKY NA URČENIE VEDÚCEHO DOZORNÉHO ORGÁNU

2.1 Určenie „hlavnej prevádzkarne“ prevádzkovateľov

18. Na určenie miesta hlavnej prevádzkarne je v prvom rade potrebné určiť centrálnu správu prevádzkovateľa v EHP, ak existuje. Prístup naznačený vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov je taký, že centrálna správa v EÚ je miestom, kde sa prijímajú rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania osobných údajov a ktoré má právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí.
19. Podstatou zásady vedúceho dozorného orgánu podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov je to, že dozor nad cezhraničným spracúvaním by mal viesť iba jeden dozorný orgán v EÚ. V prípadoch, keď sa rozhodnutia týkajúce sa jednotlivých cezhraničných spracovateľských činností prijímajú v rámci centrálnej správy v EÚ, bude pre rôzne spracovateľské činnosti vykonávané nadnárodnou spoločnosťou určený jediný vedúci dozorný orgán. Môžu sa však vyskytnúť prípady, keď prevádzkareň, ktorá nie je miestom centrálnej správy, prijíma samostatné rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch konkrétnej spracovateľskej činnosti. To znamená, že môžu nastať situácie, v ktorých možno určiť viac než jeden vedúci dozorný orgán, t. j. v prípadoch, keď sa nadnárodná spoločnosť rozhodne, že bude mať pre jednotlivé spracovateľské činnosti samostatné rozhodovacie strediská v rôznych krajinách.
20. Treba pripomenúť, že pokiaľ nadnárodná spoločnosť sústreďí všetky rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracovateľských činností do jednej zo svojich prevádzkarní v EHP (a táto prevádzkareň má právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí), určí sa v prípade danej nadnárodnej spoločnosti iba jeden vedúci dozorný orgán.
21. V týchto situáciách bude nevyhnutné, aby spoločnosti presne určili, kde sa prijímajú rozhodnutia o účele a prostriedkoch spracúvania. Správne určenie hlavnej prevádzkarne je v záujme prevádzkovateľov a sprostredkovateľov, pretože zabezpečuje jasnosť v tom, s ktorým dozorným orgánom musia spolupracovať vzhľadom na svoje rozličné povinnosti týkajúce sa dodržiavania všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Medzi tieto povinnosti môže v prípade potreby patriť určenie zodpovednej osoby alebo konzultácia v prípade spracovateľskej činnosti spojenej s rizikom, ktoré prevádzkovateľ nemôže primeranými prostriedkami zmierniť. Účelom príslušných ustanovení

všeobecného nariadenia o ochrane údajov je dosiahnuť, aby boli tieto povinnosti týkajúce sa dodržiavania nariadenia zvládnuteľné.

22. Toto je názorne ukázané na príkladoch uvedených ďalej:

Príklad 1: Maloobchodný predajca potravín má ústredie (t. j. „miesto centrálnej správy“) v holandskom meste Rotterdam. Svoje prevádzkarne má v rôznych ďalších krajinách EHP a tieto prevádzkarne sú v kontakte s jednotlivcami v týchto krajinách. Všetky prevádzkarne využívajú na spracúvanie osobných údajov spotrebiteľov na marketingové účely rovnaký softvér. Všetky rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania osobných údajov spotrebiteľov na marketingové účely sa prijímajú v rotterdamskom ústredí spoločnosti. To znamená, že vedúcim dozorným orgánom spoločnosti pre uvedenú cezhraničnú spracovateľskú činnosť je holandský dozorný orgán.

Príklad 2: Podnikové ústredie banky je vo Frankfurtu a všetky⁸ jej spracovateľské činnosti týkajúce sa bankovníctva sa riadia z tohto ústredia, jej poisťovacie oddelenie sa však nachádza vo Viedni. Pokiaľ má prevádzkareň vo Viedni právomoc rozhodovať o všetkom spracúvaní údajov týkajúcich sa poistenia a presadzovať vykonanie týchto rozhodnutí pre celú EHP, potom bude podľa článku 4 bodu 16 všeobecného nariadenia o ochrane údajov vedúcim dozorným orgánom v súvislosti s cezhraničným spracúvaním osobných údajov na účely poistenia rakúsky dozorný orgán a príslušný nemecký dozorný orgán (t. j. hesenský dozorný orgán) bude dozerať na spracúvanie osobných údajov na účely bankovníctva bez ohľadu na sídlo klientov⁹.

2.1.1 Kritériá na určenie hlavnej prevádzkarne prevádzkovateľa v prípadoch, keď hlavná prevádzkareň nie je miestom jeho centrálnej správy v EHP

23. Odôvodnenie 36 všeobecného nariadenia o ochrane údajov je užitočné v tom, že sa v ňom objasňuje hlavný faktor, ktorý sa použije na určenie hlavnej prevádzkarne prevádzkovateľa v prípade, keď sa neuplatňuje kritérium týkajúce sa centrálnej správy. Súčasťou tohto postupu je určenie, kde dochádza k efektívnemu a skutočnému vykonávaniu riadiacich činností, pri ktorých sa prijímajú hlavné rozhodnutia týkajúce sa účelu a prostriedkov spracúvania prostredníctvom stálych dojednaní. V odôvodnení 36 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa objasňuje aj to, že „*prítomnosť a použitie technických prostriedkov a technológií spracúvania osobných údajov alebo spracovateľských činností nepredstavujú samy osebe hlavnú prevádzkareň, a preto nie sú určujúcimi kritériami pre hlavnú prevádzkareň*“.
24. To, kde sa nachádza hlavná prevádzkareň prevádzkovateľa, určuje samotný prevádzkovateľ, a tým určuje aj to, ktorý dozorný orgán je jeho vedúcim dozorným orgánom. Toto určenie však môže príslušný dotknutý dozorný orgán neskôr spochybníť.

⁸ Pokiaľ ide o spracúvanie osobných údajov na účely bankovníctva, EDPB uznáva, že tieto spracovateľské činnosti sledujú mnoho rozdielnych účelov. Avšak s cieľom veci zjednodušiť EDPB pristupuje ku všetkým spracovateľským činnostiam ako k činnostiam uskutočňovaným na jediný účel. To isté platí aj o spracúvaní na účely poistenia.

⁹ Treba pripomenúť aj to, že vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa stanovuje možnosť miestneho dohľadu v osobitných prípadoch. Pozri odôvodnenie 127: „*Každý dozorný orgán, ktorý nekoná ako vedúci dozorný orgán, by mal byť príslušný pre vybavovanie miestnych prípadov, pri ktorých sú prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ usadení vo viac ako jednom členskom štáte, ale predmet konkrétneho spracúvania sa týka iba spracúvania v jedinom členskom štáte, ktoré sa vzťahuje iba na dotknuté osoby v tomto jedinom členskom štáte, napríklad keď sa predmet týka spracúvania osobných údajov zamestnancov v špecifickom kontexte zamestnanosti určitého členského štátu.*“ Táto zásada znamená, že za dozor nad údajmi o ľudských zdrojoch súvisiacimi s kontextom miestnej zamestnanosti by mohli byť zodpovedné viaceré dozorné orgány.

25. Pri určovaní miesta hlavnej prevádzkarne prevádzkovateľa v súlade s podmienkami všeobecného nariadenia o ochrane údajov v prípadoch, keď nejde o miesto jeho centrálnej správy v EHP, sú užitočné ďalej uvedené faktory.
- Kde sa s konečnou platnosťou schvaľujú rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania?
 - Kde sa prijímajú rozhodnutia o obchodných činnostiach, ktorých súčasťou je spracúvanie údajov?
 - Kde sa nachádza skutočná právomoc presadiť vykonanie rozhodnutí?
 - Kde sídli riaditeľ (alebo vedenie) s celkovou zodpovednosťou za riadenie cezhraničného spracúvania?
 - Kde je spoločnosť prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa zapísaná, ak sa nachádza na jednom území?
26. Upozorňujeme, že tento zoznam nie je úplný. V závislosti od príslušného prevádzkovateľa alebo príslušnej spracovateľskej činnosti môžu byť relevantné ďalšie faktory. Ak má dozorný orgán dôvod pochybovať o tom, že prevádzkareň určená prevádzkovateľom je skutočne hlavnou prevádzkarňou na účely všeobecného nariadenia o ochrane údajov, môže, samozrejme, požiadať prevádzkovateľa o poskytnutie doplňujúcich informácií potrebných na to, aby mohol prevádzkovateľ dokázať, kde sa nachádza jeho hlavná prevádzkareň.

2.1.2 Skupiny podnikov

27. Ak spracúvanie vykonáva skupina podnikov, ktorej ústredie sa nachádza v EHP, za rozhodovacie centrum vo vzťahu k spracúvaniu osobných údajov sa považuje tá prevádzkareň podniku, ktorá má celkovú kontrolu; tá sa preto bude považovať za hlavnú prevádzkareň skupiny podnikov, okrem prípadu, keď o účeloch a prostriedkoch spracúvania rozhoduje iná prevádzkareň. Hlavnou prevádzkarňou bude pravdepodobne materská spoločnosť alebo operačné ústredie skupiny podnikov v EHP, pretože to bude miesto centrálnej správy skupiny.
28. Odkaz na miesto centrálnej správy prevádzkovateľa vo vymedzení pojmu dobre funguje v prípade organizácií s centralizovaným rozhodovacím ústredím a štruktúrou založenou na princípe pobočiek. V takýchto prípadoch je zrejmé, že právomoc prijímať rozhodnutia o cezhraničnom spracúvaní a presadiť ich vykonanie má ústredie spoločnosti. Miesto hlavnej prevádzkarne (a tým aj to, ktorý dozorný orgán je vedúcim dozorným orgánom) sa v takýchto prípadoch určuje ľahko. Systém rozhodovania skupiny spoločností by však mohol byť zložitejší, keby sa právomoci nezávislého rozhodovania o cezhraničnom spracúvaní udelili rôznym prevádzkarňam. Uvedené kritériá by mali pomôcť skupinám podnikov určiť ich hlavnú prevádzkareň.

2.1.3 Spoloční prevádzkovatelia

29. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov sa osobitne nezaobrá otázkou určovania vedúceho dozorného orgánu v prípadoch, keď dvaja alebo viacerí prevádzkovatelia usadení v EHP spoločne rozhodujú o účeloch a prostriedkoch spracúvania – t.j. keď ide o spoločných prevádzkovateľov. V článku 26 ods. 1 a v odôvodnení 79 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa jasne stanovuje, že v prípade spoločných prevádzkovateľov, prevádzkovatelia transparentne určia svoje príslušné zodpovednosti za plnenie povinností podľa nariadenia.

30. Ako pripomenul EDPB vo svojich usmerneniach k pojmu prevádzkovateľ a sprostredkovateľ¹⁰, spoloční prevádzkovatelia musia stanoviť „kto čo robí“ tak, že sa medzi sebou rozhodnú, kto bude musieť vykonávať ktoré úlohy, aby sa zabezpečilo, že pri spracúvaní sa budú dodržiavať povinnosti uplatniteľné podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov v súvislosti s dotknutým spoločným spracúvaním.
31. Opatrenia na zabezpečenie súladu a súvisiace povinnosti, ktoré by spoloční prevádzkovatelia mali zväžiť pri určovaní svojich príslušných zodpovedností popri tých, ktoré sú osobitne stanovené v článku 26 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, zahŕňajú okrem iného organizovanie kontaktu s dotknutými osobami a dozornými orgánmi.
32. Treba pripomenúť, že dozorné orgány nie sú viazané podmienkami takejto dohody, ani pokiaľ ide o otázku kvalifikácie strán ako spoločných prevádzkovateľov, ani pokiaľ ide o určené kontaktné miesto¹¹.
33. Rozhodovacia právomoc spoločných prevádzkovateľov navyše nezahŕňa určenie príslušného dozorného orgánu podľa článkov 55 a 56 všeobecného nariadenia o ochrane údajov ani možnosť týchto dozorných orgánov vykonávať svoje úlohy a právomoci opísané v článkoch 57 a 58 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.
34. Pojem hlavná prevádzkareň je na základe všeobecného nariadenia o ochrane údajov prepojený s jediným prevádzkovateľom a nemožno ho rozšíriť na situáciu spoločných prevádzkovateľov. Tým nie je dotknutá možnosť každého spoločného prevádzkovateľa mať svoju hlavnú prevádzkareň. Inými slovami, hlavnú prevádzkareň prevádzkovateľa nemožno považovať za hlavnú prevádzkareň spoločných prevádzkovateľov na účely spracúvania vykonávaného pod ich spoločnou kontrolou. Spoloční prevádzkovatelia preto nemôžu určiť (spomedzi prevádzkarní, v ktorých sa prijímajú rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania) spoločnú hlavnú prevádzkareň pre oboch spoločných prevádzkovateľov.

2.2 Hraničné prípady

35. Hraničné a zložité situácie vznikajú vtedy, keď je ťažké určiť hlavnú prevádzkareň alebo zistiť, kde sa prijímajú rozhodnutia o spracúvaní údajov. To môže nastať v prípade, v ktorom dochádza k cezhraničnému spracúvaniu a prevádzkovateľ je usadený vo viacerých členských štátoch, nemá však centrálnu správu v EHP a ani jedna z prevádzkarní v EHP neprijíma rozhodnutia o spracúvaní (čiže rozhodnutia sa prijímajú výlučne mimo územia EHP).
36. V uvedenom prípade sa môže spoločnosť, ktorá vykonáva cezhraničné spracúvanie, usilovať o to, aby podliehala regulácii zo strany vedúceho dozorného orgánu a mohla tak využívať zásadu jednotného kontaktného miesta [one-stop-shop]. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov však neposkytuje riešenie pre takéto situácie. Za týchto okolností by spoločnosť mala za svoju hlavnú prevádzkareň určiť prevádzkareň, ktorá má právomoc presadiť vykonanie rozhodnutí o spracovateľskej činnosti a prevziať zodpovednosť za spracúvanie, ako aj dostatočný majetok. Ak spoločnosť neurčí hlavnú prevádzkareň uvedeným spôsobom, nebude možné určiť vedúci dozorný orgán. Dozorné orgány budú vždy môcť v náležitých prípadoch uskutočniť dôkladnejšie preskúmanie.

¹⁰ Pozri usmernenia 07/2020 k pojmom prevádzkovateľ a sprostredkovateľ podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, body 161, 162 a 166.

¹¹ Pozri usmernenia 07/2020 k pojmom prevádzkovateľ a sprostredkovateľ podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, bod 191.

37. Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa nepovoľuje taktizovanie pri výbere orgánu [forum shopping]. Ak spoločnosť tvrdí, že jej hlavná prevádzkareň sa nachádza v jednom členskom štáte, no v tejto prevádzkarni nedochádza k efektívnemu a skutočnému vykonávaniu riadiacich činností alebo k rozhodovaniu o spracúvaní osobných údajov, príslušné dozorné orgány (alebo v krajnom prípade Európsky výbor pre ochranu údajov¹²) rozhodnú, ktorý dozorný orgán bude „vedúci“, s použitím objektívnych kritérií a so zreteľom na dôkazy. Postup určovania, kde sa nachádza hlavná prevádzkareň, si môže vyžadovať aktívne prešetrovanie a spoluprácu zo strany dozorných orgánov. Závery nemožno založiť iba na vyjadreniach skúmanej organizácie. Dôkazné bremeno v konečnom dôsledku spočíva na prevádzkovateľoch a sprostredkovateľoch, ktorí musia príslušným dozorným orgánom preukázať, kde sa prijímajú príslušné rozhodnutia o spracúvaní a ktorá prevádzkareň má právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí. Určiť vedúci dozorný orgán by organizáciám, ako aj dozorným orgánom pomohli faktické záznamy o spracovateľských činnostiach. Vedúci dozorný orgán alebo dotknuté dozorné orgány môžu odmietnuť analýzu prevádzkovateľa na základe objektívneho preskúmania príslušných faktov, pričom si v prípade potreby môžu vyžiadať ďalšie informácie.
38. V niektorých prípadoch príslušné dozorné orgány požiadajú prevádzkovateľa, aby im v súlade s usmerneniami EDPB poskytol jasné dôkazy o tom, kde sa nachádza jeho hlavná prevádzkareň alebo kde sa prijímajú rozhodnutia o konkrétnej spracovateľskej činnosti. Týmto dôkazom sa prikladá náležitá váha a dotknuté dozorné orgány budú spolupracovať s cieľom rozhodnúť, ktorý z nich povedie vyšetrovania. Takéto prípady sa postúpia EDPB na rozhodnutie podľa článku 65 ods. 1 písm. b) všeobecného nariadenia o ochrane údajov iba vtedy, keď dozorné orgány budú mať protichodné názory na určenie vedúceho dozorného orgánu. Vo väčšine prípadov však EDPB očakáva, že sa príslušné dozorné orgány budú schopné dohodnúť na vzájomne uspokojivom postupe.

2.3 Sprostredkovateľ

39. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov ponúka možnosť využiť systém jednotného kontaktného miesta aj sprostredkovateľom, na ktorých sa toto nariadenie vzťahuje a ktorí majú prevádzkarne vo viac než jednom členskom štáte.
40. V článku 4 bode 16 písm. b) všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa stanovuje, že hlavnou prevádzkarňou sprostredkovateľa bude miesto jeho centrálnej správy v EÚ, alebo ak sprostredkovateľ nemá centrálnu správu v EÚ, prevádzkareň v EÚ, v ktorej sa uskutočňujú hlavné spracovateľské činnosti (sprostredkovateľa).
41. V prípadoch týkajúcich sa oboch – prevádzkovateľa aj sprostredkovateľa by však podľa odôvodnenia 36 všeobecného nariadenia o ochrane údajov mal byť príslušným vedúcim dozorným orgánom vedúci dozorný orgán prevádzkovateľa. Dozorný orgán sprostredkovateľa bude v tejto situácii „dotknutým dozorným orgánom“ a mal by sa zúčastňovať na postupe spolupráce. Toto pravidlo bude platiť iba vtedy, ak je prevádzkovateľ usadený v EHP. V prípadoch, keď sa všeobecné nariadenie o ochrane údajov vzťahuje na prevádzkovateľov na základe článku 3 ods. 2, nebude sa na nich vzťahovať mechanizmus jednotného kontaktného miesta. Sprostredkovateľ – napríklad veľký poskytovateľ cloudových služieb – môže poskytovať služby viacerým prevádzkovateľom nachádzajúcim sa v rôznych členských štátoch. Vedúcim dozorným orgánom v takýchto prípadoch bude dozorný orgán, ktorý je príslušný konať ako vedúci orgán vo vzťahu k prevádzkovateľovi. V praxi to môže znamenať, že sprostredkovateľ bude musieť spolupracovať s viacerými dozornými orgánmi.

¹² Pozri bod 35 nižšie.

3 ĎALŠIE RELEVANTNÉ OTÁZKY

3.1 Úloha „dotknutého dozorného orgánu“

42. V článku 4 bode 22 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa uvádza, že:
- „dotknutý dozorný orgán“ je dozorný orgán, ktorého sa spracúvanie osobných údajov týka, pretože:*
- a) prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ je usadený na území členského štátu tohto dozorného orgánu; b) dotknuté osoby s pobytom v členskom štáte tohto dozorného orgánu sú podstatne ovplyvnené alebo budú pravdepodobne podstatne ovplyvnené spracúvaním; alebo c) sťažnosť sa podala na tento dozorný orgán.“*
43. Účelom konceptu dotknutého dozorného orgánu je zabezpečiť, aby model „vedúceho dozorného orgánu“ nebránil ostatným dozorným orgánom ovplyvňovať spôsob, akým sa rieši určitá vec, napríklad keď sú spracovateľskými činnosťami dotknutí jednotlivci s pobytom mimo dosahu právomoci vedúceho dozorného orgánu. Z hľadiska faktora uvedeného v písmene a) sa uplatňujú rovnaké kritériá ako pri určovaní vedúceho dozorného orgánu. Upozorňujeme, že podľa písmena b) musia mať dotknuté osoby iba pobyt v príslušnom členskom štáte; nemusia byť občanmi tohto štátu. Vo všeobecnosti bude jednoduché (objektívne) určiť podľa písmena c), či konkrétny dozorný orgán dostal sťažnosť.
44. V článku 56 ods. 2 a 5 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa stanovuje, kedy dotknutý dozorný orgán preberá zodpovednosť za riešenie prípadu, aj keď nie je vedúcim dozorným orgánom. Ak vedúci dozorný orgán rozhodne, že sa prípadom nebude zaoberať, prípadom sa bude zaoberať dotknutý dozorný orgán, ktorý informoval vedúci dozorný orgán. To je v súlade s postupmi uvedenými v článku 61 (Vzájomná pomoc) a článku 62 (Spoločné operácie dozorných orgánov) všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Táto situácia by mohla nastať, keď obchodná spoločnosť s hlavnou prevádzkarňou v Paríži uvedie na trh produkt, ktorý sa bude týkať iba dotknutých osôb s pobytom v Portugalsku. V takom prípade by sa dozorné orgány vo Francúzsku a v Portugalsku mohli dohodnúť, že je vhodné, aby hlavnú zodpovednosť za vybavovanie vecí prevzal portugalský dozorný orgán. Dozorné orgány môžu požadovať, aby prevádzkovatelia poskytli vstupné informácie týkajúce sa objasnenia svojho podnikového usporiadania. Vzhľadom na to, že spracovateľská činnosť má čisto miestny účinok, t. j. má účinok na jednotlivcov v Portugalsku, právomoc rozhodnúť, ktorý dozorný orgán by sa mal vecou zaoberať, majú – v súlade s odôvodnením 127 všeobecného nariadenia o ochrane údajov – dozorné orgány vo Francúzsku a v Portugalsku.
45. Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa požaduje, aby vedúci a dotknutý dozorný orgán spolupracovali s náležitým zreteľom na svoje stanoviská s cieľom zabezpečiť, aby sa vec prešetrila a vyriešila k spokojnosti obidvoch orgánov a aby sa dotknutým osobám poskytol účinný prostriedok nápravy. Dozorné orgány by sa mali snažiť dohodnúť na vzájomne prijateľnom postupe. Formálny mechanizmus konzistentnosti by sa mal využiť iba vtedy, keď sa spoluprácou nedosiahne vzájomne prijateľný výsledok.
46. Vzájomné uznávanie rozhodnutí sa môže týkať záverov vo veci samej, ale aj dohovoreného postupu vrátane presadzovania (napr. riadne vyšetrovanie alebo vyšetrovanie s obmedzeným rozsahom). Môže sa týkať aj rozhodnutia nezaoberať sa vecou v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov, napríklad z dôvodu formálneho postupu určovania priorít alebo z dôvodu toho, že existujú ďalšie dotknuté orgány, ako už bolo uvedené.
47. Pre úspech postupov spolupráce a konzistentnosti podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov je zásadné dosiahnutie zhody a dobrá vôľa medzi dozornými orgánmi.

3.2 Miestne spracúvanie

48. Na miestne spracúvanie osobných údajov sa nevzťahujú ustanovenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov týkajúce sa spolupráce a konzistentnosti. Dozorné orgány vzájomne rešpektujú svoje právomoci v oblasti dohľadu nad miestnym spracúvaním osobných údajov realizovaným na lokálnej úrovni. Aj dohľad nad spracúvaním vykonávaným orgánmi verejnej moci sa bude vždy vykonávať na „lokálnom“ základe.

3.3 Spoločnosti, ktoré nie sú usadené v EHP

49. Mechanizmy spolupráce a konzistentnosti podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov platia iba pre prevádzkovateľov s prevádzkarňou alebo prevádzkarňami v EHP. Prítomnosť zástupcu spoločnosti v niektorom členskom štáte, ak spoločnosť nemá v EHP prevádzkareň, nie je sama osebe dôvodom na aktiváciu zásady jednotného kontaktného miesta. To znamená, že prevádzkovatelia, ktorí v EHP nemajú nijakú prevádzkareň, musia prostredníctvom svojho miestneho zástupcu spolupracovať s miestnymi dozornými orgánmi v každom členskom štáte, v ktorom pôsobia.

Za Európsky výbor pre ochranu údajov
predsedníčka

(Andrea Jelinek)

PRÍLOHA – OTÁZKY NA USMERNENIE URČENIA VEDÚCEHO DOZORNÉHO ORGÁNU

1 Vykonáva prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ cezhraničné spracúvanie osobných údajov?

a) Áno, ak:

- je prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ usadený na území viac ako jedného členského štátu a
- spracúvanie osobných údajov sa uskutočňuje v kontexte činností prevádzkarní vo viac ako jednom členskom štáte.

➤ V tomto prípade prejdite k oddielu 2.

b) Áno, ak:

- sa spracúvanie osobných údajov uskutočňuje v kontexte činností jedinej prevádzkarne prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v EHP, ale:
- podstatne ovplyvňuje alebo pravdepodobne podstatne ovplyvní jednotlivcov vo viac ako jednom členskom štáte.

➤ Vedúcim dozorným orgánom v tomto prípade bude orgán vykonávajúci dozor nad jedinou prevádzkarňou prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v jedinom členskom štáte. Táto prevádzkareň musí byť (logicky) hlavnou prevádzkarňou prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, pretože je jeho jedinou prevádzkarňou.

2 Ako určiť „vedúci dozorný orgán“?

a) V prípade, ktorý sa týka iba prevádzkovateľa:

- i) Určite miesto centrálnej správy prevádzkovateľa v EHP;
- ii) Vedúcim dozorným orgánom prevádzkovateľa je dozorný orgán krajiny, v ktorej sa nachádza miesto centrálnej správy;

Platí však, že:

- iii) Pokiaľ sa rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania prijímajú v inej prevádzkarni v EHP a táto prevádzkareň má právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí, vedúcim dozorným orgánom bude orgán, ktorý sa nachádza v krajine, kde sa nachádza táto prevádzkareň;

b) V prípade, ktorý sa týka prevádzkovateľa a sprostredkovateľa:

- i) Overte, či je prevádzkovateľ usadený v EHP a či sa na neho vzťahuje systém jednotného kontaktného miesta. Ak áno,
- ii) Určite vedúci dozorný orgán prevádzkovateľa. Tento orgán bude aj vedúcim dozorným orgánom sprostredkovateľa.
- iii) Príslušný dozorný orgán (ktorý nie je vedúcim orgánom) sprostredkovateľa bude „dotknutým dozorným orgánom“ – pozri oddiel 3 ďalej;

c) V prípade, ktorý sa týka iba sprostredkovateľa:

- i) Určite miesto centrálnej správy sprostredkovateľa v EHP;
- ii) Ak sprostredkovateľ nemá centrálnu správu v EHP, určite prevádzkareň v EHP, v ktorej sa odohrávajú hlavné spracovateľské činnosti sprostredkovateľa.

d) V prípade spoločných prevádzkovateľov:

- i) Overte, či sú spoloční prevádzkovatelia usadení v EHP;
- ii) Určite miesto centrálnej správy v EHP v prípade každého jedného spoločného prevádzkovateľa (ak je to potrebné);
- iii) Vedúcim dozorným orgánom príslušného spoločného prevádzkovateľa je dozorný orgán krajiny, v ktorej sa nachádza miesto centrálnej správy.

3 Existujú nejaké „dotknuté dozorné orgány“?

Orgán sa považuje za „dotknutý orgán“:

- keď má prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ prevádzkareň na jeho území, alebo
- keď sú dotknuté osoby na jeho území podstatne ovplyvnené alebo budú pravdepodobne podstatne ovplyvnené spracúvaním, alebo:
- keď konkrétny dozorný orgán prijme sťažnosť.